

Pääomasijoittaminen - lisää kasvavia yrityksiä ja työtä Suomeen

“

Hyvä päättäjä, tämä opas on koottu sinua varten. Olemme keränneet tähän tiiviin infopakettin siitä, mitä pääomasijoittaminen on ja millainen vaikutus sillä on - niin yritysten kasvuun, työpaikkoihin kuin kansainväliseen kilpailukykyynkin.

Kun Helsingin pörssiin tulee uusi yritys, sitä on usein ennen listautumista kasvattanut pääomasijoittaja. Kun keskikokoinen yritys tarvitsee vauhtia esimerkiksi digitalisaatioon, sen apuna on usein pääomasijoittaja. Kun startupissa kehitetään täysin uutta, kuten vaikka energiantuotantoa uudistavaa teknologiaa, sitä on usein rahoitettu pääomasijoituksilla. Myös maailmanlaajuisiksi menestyksiksi kasvaneet Supercell ja Wolt ovat pääomasijoittajien avulla kasvaneita.

Tavoitteenamme on, että Suomi on maailman paras paikka yrittää, sijoittaa ja tehdä työtä.

”

Pia Santavirta

Toimitusjohtaja

+358 40 546 7749

pia.santavirta@paaomasijoittajat.fi

www.paaomasijoittajat.fi

Pääomasijoittajat

Mitä on pääomasijoittaminen?

Pääomasijoittajat rahoittavat ja kasvattavat listaamattomia yrityksiä. Pääomasijoittajatiimit ovat tällaisen kasvun ammattilaisia. Jos yritystä halutaan kasvattaa etenkin kansainvälisille markkinoille tai pörssilistautumista varten, pääomasijoittaja on erinomainen kasvukumppani.

Miten pääomasijoittaminen sitten eroaa muusta rahoituksesta?

Se on luonteeltaan ammattimaista, aktiivista omistamista: rahoituksen lisäksi pääomasijoitustiimit ovat usein mukana kohdeyritysten hallituksissa ja auttavat esimerkiksi strategian rakentamisessa, rekrytoinneissa ja kansainvälisissä kontakteissa.

Mitä pääomasijoittaja tekee?

Pääomasijoitustiimi kerää rahastosijoittajilta* rahaston (usein kymmenistä miljoonista satoihin miljooniin), josta se tekee sijoituksia lupaaviin yrityksiin. Rahoitusta vastaan sijoittaja saa yrityksen osakkeita. Pääomasijoittaja omistaa vähemmistö- tai enemmistöosuuden yrityksestä kolmesta seitsemään vuotta ja auttaa yritystä kasvamaan omistusaikana. Sen jälkeen pääomasijoittaja myy omistuksensa ja yritys siirtyy seuraavaan kasvuvaiheeseen, esimerkiksi isommalle pääomasijoittajalle, pörssiin, tai osaksi suurempaa kansainvälistä yritystä.

Mitä hyötyä pääomasijoituksista on?

Pääomasijoittajat sijoittavat hyvin usein uuteen: he ovat joko mukana uudistamassa perinteisiä toimialoja tai rahoittamassa täysin uusia teknologioita. Yritys saa kasvurahaa ja määrätietoisen omistajan, ja pääomasijoittajan liiketoiminta- ja toimialaosaamisesta käytännön apua kasvupolulle. Kasvavat yritykset luovat työpaikkoja. Kun pääomasijoittaja myy osuutensa kasvaneesta ja arvoaan lisänneestä yrityksestä, työeläkeyhtiöt, säätiot ja muut rahastosijoittajat saavat heille kertyneet tuotot.

Startup

Nuori yritys, joka pyrkii nopeaan, usein kansainväliseen kasvuun skaalautuvalla liiketoimintamallilla. Startupit ovat usein teknologiayrityksiä. Startupeja rahoittavat usein venture capital -sijoittajat.

Kasvuyritys

Yritys, jonka toiminta on jo vakiintunut, mutta kasvuhalu löytyy. Yrityksen liikevaihto voi olla muutamasta miljoonasta eurosta satoihin miljooniin euroihin. Kasvuyrityksiä rahoittavat usein buyout- tai growth-sijoittajat.

Kohdeyritys

Startup- tai kasvuyritys, jonka kasvussa pääomasijoittaja toimii yleensä sekä rahoittajana että aktiivisena omistajana, eli esimerkiksi yrityksen hallituksessa.

Rahastosijoittajat

Rahastosijoittajat sijoittavat varojaan pääomasijoitusrahastoihin. Rahastosijoittajia ovat esimerkiksi isot institutionaaliset sijoittajat, kuten työeläkeyhtiöt Elo, Varma ja Ilmarinen. Kun pääomasijoittaja myy omistuksensa kohdeyrityksestä, onnistuneessa sijoituksessa rahastosijoittaja saa sijoittamansa summan tuottojen kera takaisin.

Venture capital -sijoittajat

Venture capital -sijoittajat sijoittavat startupeihin, ja omistavat sen jälkeen vähemmistöosuuden yrityksestä. Kohdeyrityksellä voi olla samaan aikaan monta venture capital -sijoittajaa, jotka kaikki auttavat sitä eteenpäin kasvussa. VC-sijoituksen saaneita yrityksiä ovat mm. pelijätti Supercell ja älysormuksista tuttu Oura.

Growth-sijoittajat

Growth-sijoittajat tekevät vähemmistösijoituksia vakiintuneempiin, usein keskisuuriin kasvuyrityksiin. Growth-sijoituksia voidaan tehdä esimerkiksi silloin, kun yrityksessä tehdään sukupolvenvaihdosta, tai uuteen kasvuvaiheeseen kaivataan rahoitusta ja kokemusta. Growth-sijoituksia ovat saaneet esimerkiksi Evondos ja Unike.

Buyout-sijoittajat

Buyout-sijoittajat tekevät enemmistösijoituksia jo toimintansa vakiinnuttaneisiin, suurempiin kasvuyrityksiin. Buyout-sijoituksilla kasvaneita yrityksiä ovat mm. Musti & Mirri ja Harvia.

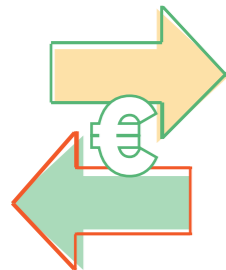
Pääomasijoittaminen Suomessa

600
kohdeyritystä

73 000*
työntekijää

yli **25 miljardia euroa****
liikevaihtoa

Pääomasijoittaminen on toimialana kasvanut reippaasti viimeisen kymmenen vuoden aikana, ja se tarkoittaa sitä, että suomalaiset yritykset saavat yhä enemmän rahoitusta ja kasvukumppanikseen aktiivisen, kokeneen omistajan.

Tiesitkö, että

- Suomalaiset startup- ja kasvuyhtiöt ovat saaneet yhteensä 6,8 miljardia euroa pääomasijoituksia viimeisen viiden vuoden aikana.
- Suomalaiset startupit ovat huippuluokkaa, ja se on huomattu myös maailmalla - ne keräävät Euroopan eniten venture capital -sijoituksia bruttokansantuotteeseen suhteutettuna. [Täältä löydät lisätietoa.](#)
- Suomalaisten startup- ja kasvuyhtiöiden rahoituksesta noin puolet tulee kansainvälisiltä sijoittajilta. Startupien saamat kansainväliset venture capital sijoitukset ovat yhdeksänkertaistuneet alle kymmenessä vuodessa ([täältä voit lukea lisää kansainvälisistä venture capital -sijoittajista](#)). Lue myös Suomeen sijoittaneista kansainvälisistä buyout-sijoittajista [täältä!](#)
- Helsingin pörssiin vuosina 2015–2021 listatuista yhtiöistä noin puolet ovat pääomasijoittajataustaisia. [Lue lisää!](#)

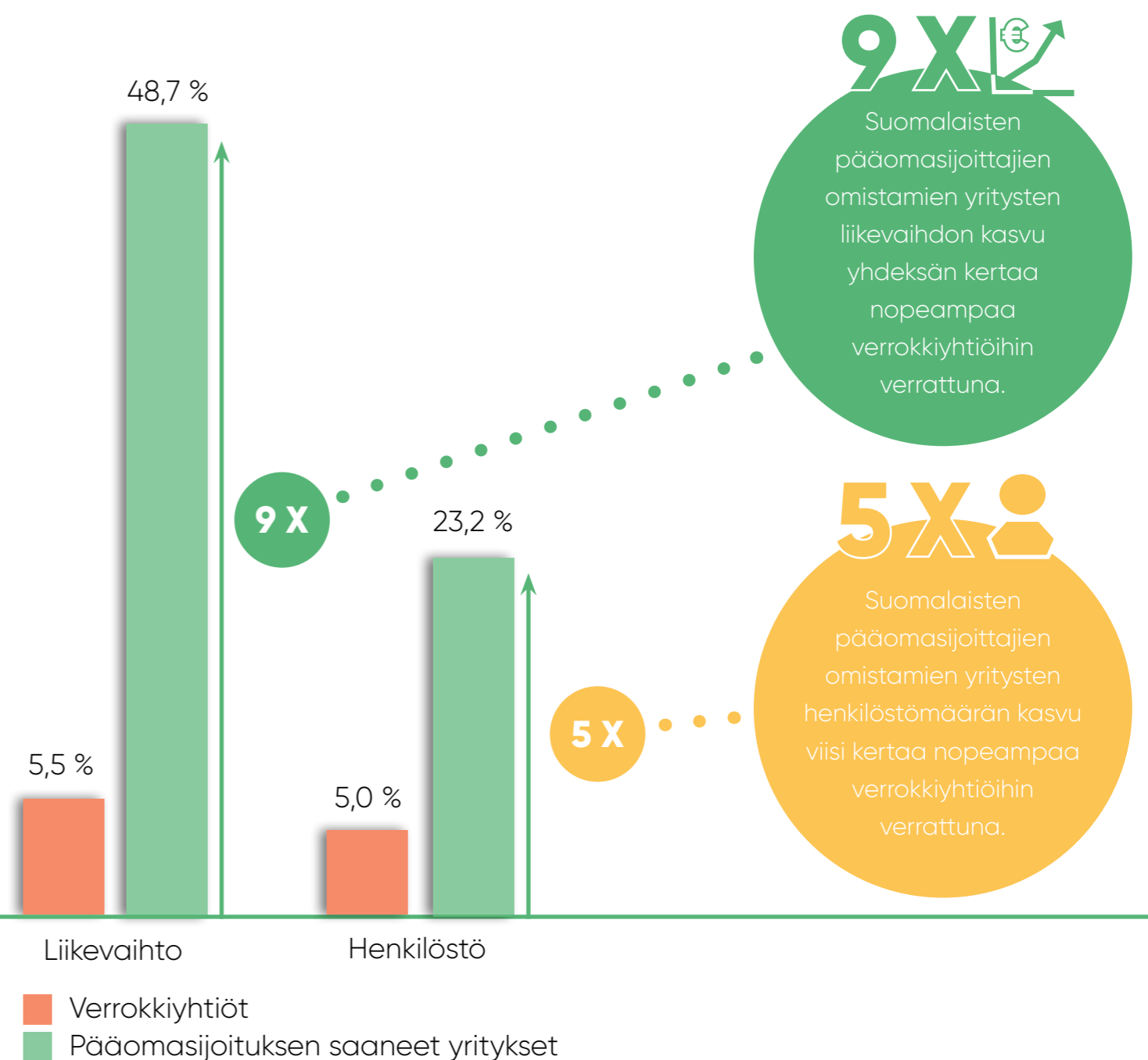
*mikä on noin yli viisi prosenttia yksityisen sektorin henkilöstöstä

**mikä on yli viisi prosenttia suomalaisten yritysten liikevaihdosta

Pääomasijoittajat ovat kasvun ammattilaisia

Pääomasijoittajien omistamien yritysten kolmen vuoden keskimääräinen vuosikasvu 2010–2020

"Pääomasijoittajat ovat yrityksille ja yrittäjille kasvukumppaneita, jotka jakavat riskiä ja tuovat osaamista ja rohkeutta kasvusuunnitelmien toteuttamiseen. Näin Suomeen kasvatetaan lisää uusien teknologia-alojen huippuyrityksiä ja perinteisille toimialoille vahvempia ja kansainvälisempiä keskisuuria yrityksiä."

OSAAVA PÄÄOMA

Nopeampaa kasvua verrokkiyhtiöihin verrattuna liikevaihdon ja henkilöstömäärällä mitattuna

9X €
.....
5X i

Kasvu pääomasijoittajien kanssa 3-7 vuotta

Suomalaiset yritykset

SIJOITUKSET

VC

Growth

BO

KASVUPÄÄOMAN KIERTOKULKU

Exit-vaihe

IRTAUTUMISET

Tuotot rahasto-sijoittajille

Yritykset siirtyvät seuraavaan kasvuvaiheeseen

Työeläkeyhtiöt

Vakuutusyhtiöt

Family officet, säätiöt

VARAINKERUU

rahastosijoituksista 32 % on työeläkeyhtiöiltä

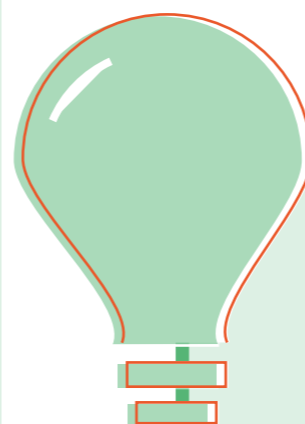
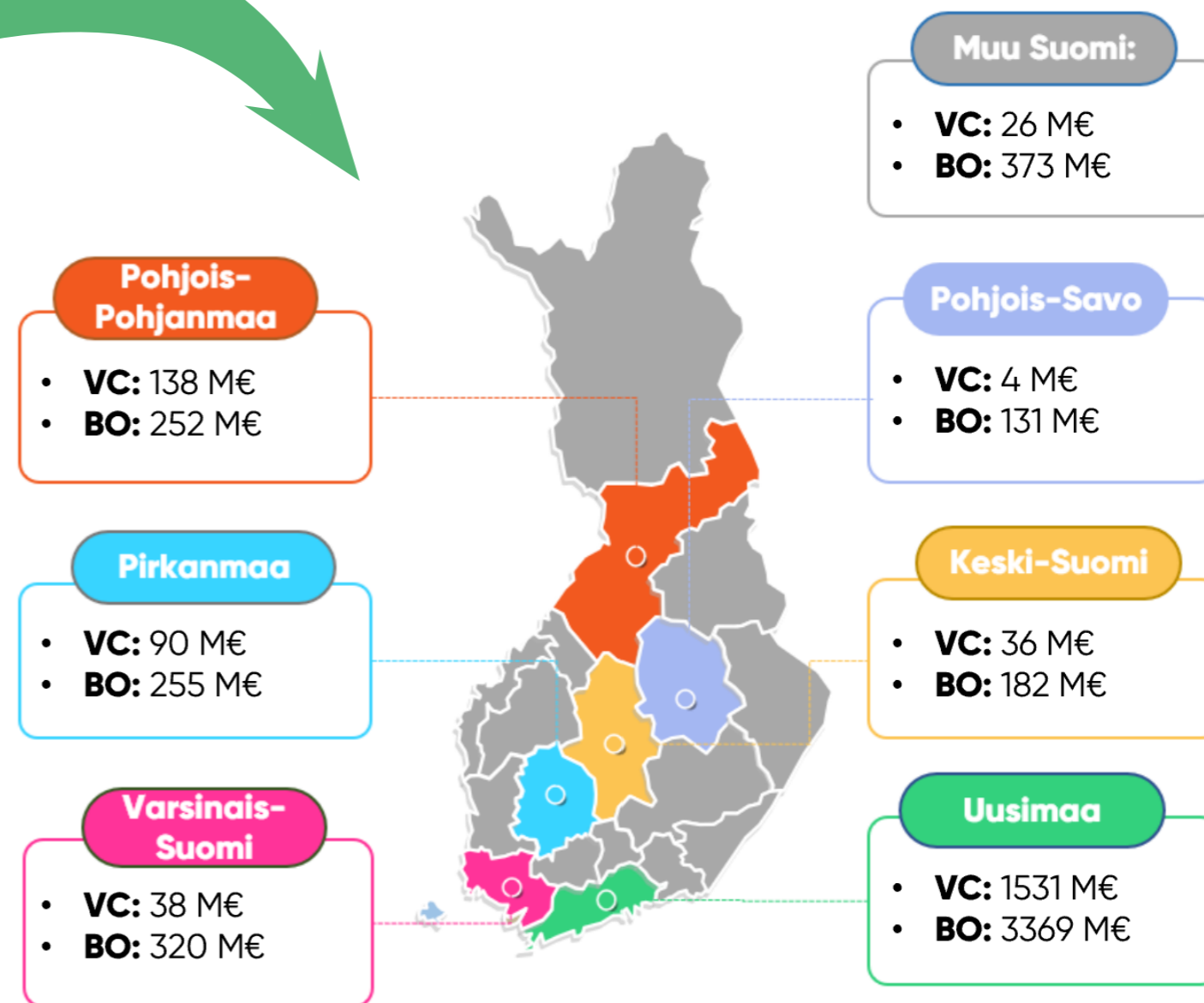
TUOTOT

Pääomasijoitukset ovat yksi tuottoisimmista omaisuusluokista rahastosijoittajille

KOKO SUOMI KASVAA

Pääomasijoittajat rahoittavat kasvua koko Suomessa. Meillä on paljon erinomaisia yrityksiä, jotka voivat kasvaa kansanvälisiksi menestystarinoiksi tai laajentua kotimaisiksi tai pohjoismaisiksi markkinajohtajiksi. Kasvavat ja kansainväliset yritykset tarjoavat kiinnostavia työpaikkoja – ja houkuttelevat myös ulkomaisia osajia riveihinsä.

Koko Suomi kasvaa

Pääomasijoituksia Suomeen yhteensä 6,8 mrd € (2017-2021)

- Venture capital -sijoituksia (VC) tehtiin pääkaupunkiseudun jälkeen eniten Pohjois-Pohjanmaan ja Pirkanmaan startup-yrityksiin.
- Pääkaupunkiseudun jälkeen eniten buyout-sijoituksia (BO) tehtiin Varsinais-Suomen, Pirkanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan kasvuyrityksiin.

Supercell

Suomalaisen pelituotannon kärkinimi Supercell kasvoi vain muutamassa vuodessa maailman suurimpien joukkoon. Sen alkutaivalta on rahoittanut Lifeline Ventures, ja myöhemmin ulkomaiset venture capital -sijoittajat.

Musti ja Mirri

Alkuvuodesta 2020 Helsingin pörssiin listautunut lemmikkitarvikeliike on laajentunut vauhdilla pohjoismaisille markkinoille. Sen kasvupolulla ovat olleet mukana Vaaka Partners ja ruotsalainen EQT.

Kotkamills

Muovittoman kartonkikupin kehittänyt Kotkamills on uudistanut perinteistä toimialaa ja tähtää siihen, että kahvikupillisen voi jatkossa nauttia ympäristön kannalta kestävämmän. Kotkamillsin kasvua vauhditti MB Rahastot.

Wolt

Ruokakuljetusten verkkoalustan tarjoava Wolt keräsi alkuvuodesta 2021 yhteensä 440 miljoonan euron rahoituskierroksen, joka oli Suomen suurin. Loppuvuodesta, DoorDash-kaupan yhteydessä, sen arvoksi määritettiin seitsemän miljardia euroa. Woltia ovat olleet rahoittamassa muun muassa LifeLine Ventures, Inventure, ICONIQ Capital, Highland Europe, 83North ja EQT Ventures.

IQM

Maailman nopeimpia kvanttietokoneita kehittävä IQM myy laitteitaan tutkimuslaboratorioille ja supertietokonekeskuksiin. Siihen ovat sijoittaneet Tesi, Maki.vc ja OpenOcean.

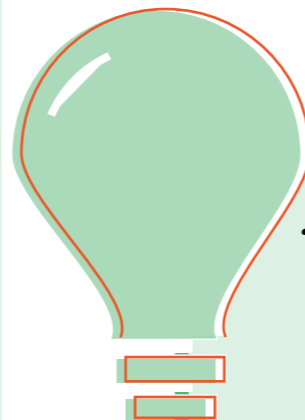
Spinnova

Materiaaliteknologian superlupaus, Helsingin pörssiin listautunut Spinnova on kehittänyt vaihtoehtoa paljon luonnonvaroja kuluttavalle puuvillalle. Spinnovan kasvua on vauhdittanut Maki.vc.

Jungle Juice Bar

Smoothieita tarjoava Jungle Juice Bar on kasvanut yhdestä baarista ketjuksi. Terveellisten välipalojen lisäksi yrityksessä vastuullisuus on isossa osassa - se on ollut hiilineutraali vuodesta 2020. Jungle Juice Baria on rahoittanut Vaaka Partners.

Tiesitkö, että

- Suomessa on kasvatettu jo **11 yksisarvista eli sellaista yritystä, jonka arvon on katsottu olevan yli miljardi dollaria**. Näitä yrityksiä ovat HMD Global, Supercell, Rovio, Wolt, CRF Health, MySQL, Small Giant Games, Aiven, Relex, Oura ja Alpha Sense. Pääomasijoittaja on ollut mukana kasvattamassa näitä kaikkia.
- Seuraamme tarkasti lupaavia yrityksiä, ja veikkaamme, että seuraavat yksisarviset nousevat tästä porukasta: Iceye, Swappie, Supermetrics, IQM, Spinnova, Metacore, M-Files, Enfuze ja Varjo.

Kestävää kasvua rahoittamassa – leveämpi huippuyritysten kärki ja vauhtia vihreään siirtymään

Taloukasvun tukipilareina toimivat uudet teknologia-alan huippuyritykset ja kasvuhaluiset keskisuuret yritykset. Näiden yritysten kasvua rahoitetaan pääomasijoittajien avulla.

• Mitä tavoittelemme?

Tavoitteenamme on, että Suomeen saadaan enemmän uusia ja nopeasti kasvavia teknologia-alan huippuyrityksiä ja laaja ja kilpailukykyinen keskisuurten, hyvin työllistävien yritysten joukko. Haluamme, että Suomi on paras paikka yrittäjille, osajille ja sijoittajille. Näin rakennamme yhdessä kestävästä kasvusta ja työtä Suomeen.

• **Startupit** ovat jatkossa yhä merkittävämpiä työllistäjiä ja yrityskehittäjiä – esimerkiksi Woltin seitsemän vuoden kasvuloikka ideasta suuryritykseksi todistaa sen. Nämä uudet teknologiayritykset luovat ympärilleen kokonaan uusia toimialoja, osaamiskeskittymiä ja vahvistavat Suomen asemaa uusien teknologioiden kärkimaana.

• **Kasvuhaluiset keskisuuret yritykset** luovat työtä kaikkialle Suomeen. Ne vauhdittavat vientiä ja vahvistavat yrityskehittäjiä. Niiden joukosta nousee myös Helsingin pörssiin uusia tulokkaita, jolloin omistajajoukkoon pääsevät mukaan myös suomalaiset osakesäästäjät.

Kasvua tarvitaan kaikkiin yritysten vaiheisiin:

1.

Enemmän uusia startup-yrityksiä

Tavoitteenamme on, että Suomi on Euroopan kärkipaikalla uusien startupien määrässä. Tällä hetkellä olemme sijalla kuusi, eli vielä on kirittävää. Lisäpanostuksia tarvitaan yrittäjyysosaamiseen, innovaatioihin ja niiden kaupallistamiseen.

2.

Lisää yksisarvisia tienraivaajia

Startup-ekosysteemissä tavoitellaan sitä, että vuosi 2030 on Suomessa satasen vuosi – eli täällä on silloin sata startupia, joiden liikevaihto ylittää sadan miljoonan rajapyykin. Uusista innovaatioista ja hyvistä tiimeistä voi parhaimmillaan kasvaa supermenestyviä ankkuriyrityksiä, jotka luovat ympärilleen myös osaamiskeskittymiä. Suomeen on kesään 2022 mennessä rakennettu yksitoista yksisarvista, eli yli miljardin arvoista startupia, ja haluamme niitä lisää.

3.

Maakuntien työllistäjiä

Haluamme, että koko Suomi kasvaa, kehittyy ja työllistää. Suomessa on lukuisia perinteisten toimialojen yrityksiä, joilla olisi rahkeita kasvaa nykyistä vauhdikkaammin. Näiden yritysten kasvua on vauhditettava. Pääomasijoittaja kokoneena omistajana tuo mukanaan tarvittavaa kasvuosaamista.

4.

Mittelstand-luokan yrityksiä

Tavoitteenamme on, että Suomen keskisuurten yritysten joukko kasvaa ja vahvistaa kotimaista yrityskehittäjiä. Tämä edellyttää osaavaa pääomaa ja yrittäjämönönteistä päätöksentekoa.

Pääomasijoituksilla vauhtia vihreään siirtymään

Ilmastonmuutoksen hidastaminen ja talouskasvu eivät ole ristiriidassa keskenään, vaan kestävän kehityksen edistäminen on myös kilpailuetu. Vihreä siirtymä rakennetaan kasvavien ja uudistuvien yritysten avulla.

Pääomasijoittajat vauhdittavat vihreää siirtymää, ja sitä edistetään kahden eri näkökulman kautta:

- Sijoittajien kohdeyrityksissä kestävää kehitystä edistetään monin eri keinoin, esimerkiksi pienentämällä hiilijalanjälkeä. Yritysten kilpailukykyä mitataan taloudellisten kasvulukujen rinnalla myös ESG-kasvuluvuilla.
- Pääomasijoittajat rahoittavat uusia teknologiayrityksiä, jotka pyrkivät ratkaisemaan aikakautemme isoimpia haasteita, kuten kestävää ruuantuotantoa ja uusiutumattomien energianlähteiden korvaamista.

Esimerkkejä yrityksistä, jotka tarjoavat ratkaisuja:

P2X Solutions

Vihreää vetyä tuottava, jakeleva ja jalostaja P2X Solutions valmistaa muun muassa polttoaineita vedystä, mikä on avain esimerkiksi teollisuuden ja liikenteen päästövähennyksiin. Yritys on saanut kasvurahaa sekä yksityiseltä että julkiselta puolelta: alussa P2X Solutionsin kasvua ovat vauhdittaneet muun muassa pääomasijoittajat, ja suuremman teollisen tuotannon vaihetta ovat rahoittamassa Ilmastorahasto ja työ- ja elinkeinoministeriö.

Betolar

Ekologisempaa vaihtoehtoa sementille kehittänyt Betolar on materiaaliteknologian edelläkävijä, joka auttaa vähentämään rakennusteollisuuden hiilidioksidipäästöjä ja luonnonvarojen käyttöä. Myös Betolar on saanut rahoitusta kasvupolulle sekä pääomasijoittajilta että julkiselta puolelta, ja loppuvuodesta 2021 se listautui Helsingin pörssiin First North-listalle.

Solar Foods

Uutta ratkaisua globaaliin ruuantuotantoon kehittänyt Solar Foods tuottaa hiilidioksidista ja sähköstä ruokaproteiinia, jonka avulla voidaan korvata ruuanvalmistuksessa esimerkiksi eläinperäisiä tuotteita. Myös Solar Foodsin kasvun taustalla on pääomasijoituksia, ja suurempaa tuotantolaitosta on rahoittanut muun muassa Ilmastorahasto.

Carbo Culture

Carbo Culture valmistaa maatalousjätteestä biohiiltä, joka sitoo itseensä vettä, ravinteita ja epäpuhtauksia, jotka ilman biohiiltä kertyisivät ympäristöön. Sen lisäksi biohiiltä voidaan hyödyntää muun muassa maanparannusaineena, kosmetiikassa ja lääketeollisuudessa. Myös Carbo Culturen kasvussa on ollut apuna pääomasijoittajia.

Mitä kasvun rakentamiseen tarvitaan?

Kasvun rakennuspalikoita ovat kasvuhaluiset yrittäjät, monipuolinen osaaajajoukko ja innovaatiot, joiden pohjalle yrityksiä rakennetaan. Kun tämä perusta on kunnossa, kasvuun saadaan vauhtia näillä keinoilla:

Ala-Pietilän ja **Sipilän** työryhmät ovat julkaisseet keväällä 2021 kestävän kasvun ja kotimaisen omistajuuden raportit, joissa todetaan, että talouskasvua voidaan vauhdittaa kanavoimalla markkinoille osaavaa pääomaa - eli pääomasijoituksia. Lisäksi sääntely-ympäristön tulee olla toimiva. Myös me allekirjoitamme nämä ehdotukset.

Toimivaa sääntelyä yrityksille ja kasvun rahoittajille

Sääntely-ympäristön on tuettava yritysten kasvua ja kansainvälistymistä. On tärkeää, että kasvu- ja yrittäjämynönteistä politiikkaa tehdään yli hallituskausien.

Sääntelyn ja verotusympäristön on oltava ennakoitavaa ja johdonmukaista. Aina kun säädöksiä tai verotusta muutetaan, on myös arvioitava muutosten vaikutukset yritysten kasvu-, rahoitus- ja työllistämismahdollisuuksiin. Se auttaa varmistamaan, että Suomi säilyy houkuttelevana ja kilpailukykyisenä paikkana yrittäjille, osaaajille ja sijoittajille.

Lisää osaavaa pääomaa eli pääomasijoituksia kasvuyrityksille

Kotimaisen omistajuuden vahvistamiseksi rahoitusekosysteemimme tulee kasvaa kansainväliselle tasolle. Se tarkoittaa sitä, että pääomasijoitusrahastojen kotimaisen ja ulkomaisen varainkeruun esteet on poistettava ja rahastoilla on oltava kilpailukykyiset mahdollisuudet houkutella kasvupääomaa Suomeen.

Tiesitkö että, olemme kasvupääoman houkuttelussa muuta Eurooppaa jäljessä. Esimerkiksi ruotsalaisissa rahastoissa on ulkomaisia pääomia yli 80 %, kun taas suomalaisissa vain noin 30 %. Myös kotimaiset, startupeihin sijoittavat venture capital -rahastot ovat täällä verrattain pieniä: Euroopassa keskipakko on jo yli 100 miljoonaa euroa, Suomessa noin puolet siitä.

Myös kotimaisten sijoittajien on voitava sijoittaa esteettä suomalaisiin pääomarahastoihin. Esimerkiksi suomalaiset säätiöt eivät voi sijoittaa suoraan suomalaisiin pääomarahastoihin veroneutraalisti, vaan niille on taloudellisesti kannattavampaa sijoittaa ulkomaisiin rahastoihin kotimaisen sääntelyvirheen takia.

“

LOPUKSI

Suomessa on valtavan paljon hyvää – tämä on yrityksille ja sijoittajille turvallinen ja vakaa toimintaympäristö, julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyö on toimivaa ja tutkimukseen ja kehitykseen on satsattu. Suunta on oikea, joten lisätään vielä vauhtia ja annetaan kotimaisten huippuyritysten valloittaa maailma.

”

